

Míříme na konec údolí řeky Veneon

Savojská nebeská cykloturistika

text a foto Michal Třetina

V MINULÉM DÍLE BYLO NAZNAČENO, ŽE V OBLASTI KOLEM ALPE D'HUEZ ZŮSTANEME I PŘÍŠTĚ. A TAK JSME TADY, ABYCHOM OPĚT ZAŽILI VELKÉ VĚCI A ZASE NAHLÉDLI VELMI VYSOKO, AŽ K NEBI, JAK OSTATNĚ NAPOVÍDÁ NÁZEV NAŠEHO SERIÁLU.

V něm již byla řeč o nevídané mohutnosti francouzských Savojských Alp. Dokonce víc-krát. Protože jde nejen o obrovitost těchto hor, ale často také o scenérie opravdu až mystické, velmi rád se tam vracím. Jednak fyzicky, tj. osobně téměř každý rok (počínaje létem 1994), a za druhé se sem vracím v mezidobí také psaním

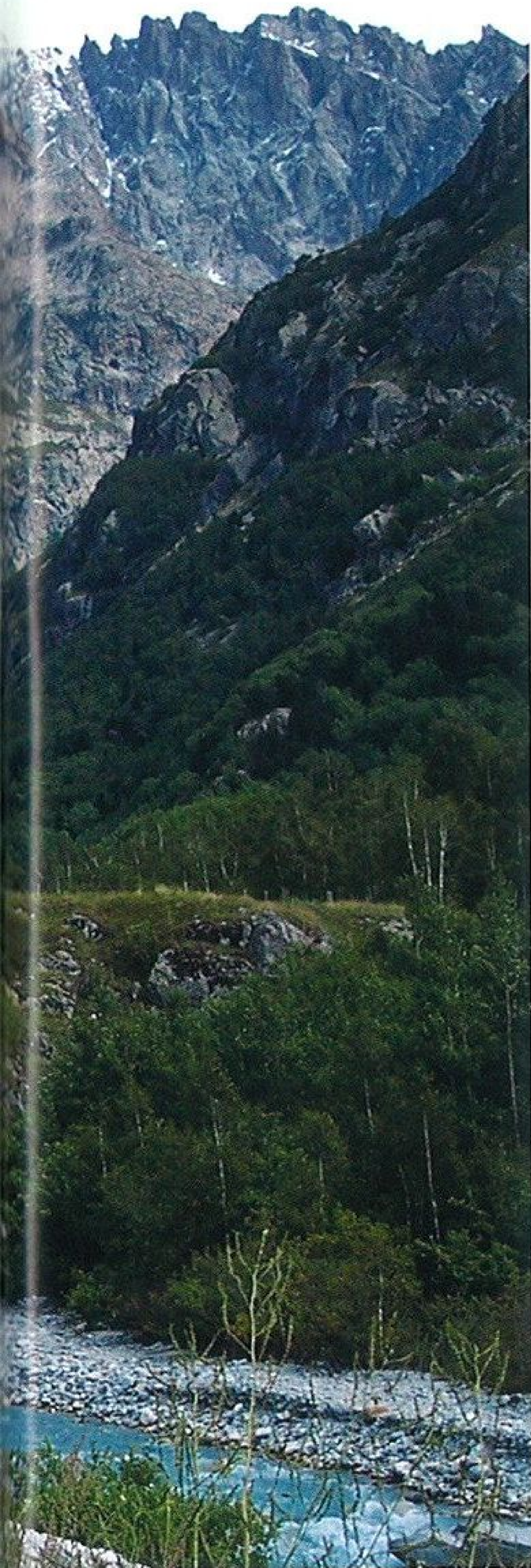
podobných článků, jako je tento. Obojí je pro mě zážitkem a doufám, tedy spíš věřím, že čtení je zážitkem i pro vás, české cykloturisty.

Nadšení hned zpočátku

Z výpravy v roce 2007 jsme si odnesli plno dojmů. Začátek týdenního pobytu měl být podle

plánu pozvolný. Pravda, několik natěšených kamarádů se již první odpoledne, hned po příjezdu, spontánně rozhodlo pro zahřívací vyjížďku. Nazvali ji docela idylicky: Ke kostelíčku. V našem údolním kempu nedaleko Bourg d'Oisans je totiž nezaujal krásný bazén, nabízející příjemný relax, ale jejich pozornost upoutal výhled na protěj-

ší téměř kolmou stěnu, na jejíž hraně se tyčila věž jakéhosi kostelíka. Nadšení dělá divy, a tak se tam vydali. Samozřejmě během výjezdu poznali, že stoupaní ke kostelíčku je velmi dlouhé a po únavné cestě autem z Čech tělo trochu protestuje a odmítá podat vrcholný výkon, ale... správné vyhecování tyto pocity přebilo a oni

Odbočka pod Besse. Tady jsme se napojili na silnici od průsmyku Sarenne.

Bourg d'Oisans již hluboko pod námi

tam opravdu dojeli. Za kostelíčkem zjistili, že silnice vede kamsi dál, za hřeben i za horizont, ale otočili se zpátky dolů. Zůstala tak výzva na příště. Do kempu se stihli vrátit před setměním a polepovat o náročnosti trasy. A to tak živě, že jsem tuto „odpolední vyjíždku“ dodnes nejel, ačkoliv minimálně jednou jsem tam od té doby

opět pobýval, dokonce ve stejném kempu.

Tiché údolí

Musím přiznat, že jsem měl na úvod připraven mnohem příjemnější výlet. Zvláště když jsem věděl, co nás čeká v dalších dnech. Díky celkem jednoduchému profilu (berte prosím trošku s rezervou) se na rozjezd

doslova nabízela nedaleká slepá silnička. Využil jsem dobré polohy kempu k projetí údolí řeky Veneon. Ta vytéká přímo z ledovců věhlasného národního parku Ecrins a zařezává se mezi masivní horské bloky. Asfaltka tudy vedoucí je ohromná ne svou velikostí, ale krásou. Najdete tu dlouhé rovné úseky, ale také serpentine, pár krátkých

prudkých úseků a hlavně úžasné pohledy nahoru, dolů, dopředu i dozadu! Všude jsou skály, ale vzhledem k nižší nadmořské výšce se kolem celkem úspěšně snaží uchytit všelijaká vegetace, což spolu se zářivým proudem Veneonu celé údolí pochopitelně zkrášluje. Nemusím dodávat, že aut tu jezdí pomálu, navíc zpravidla jde o opatrně jedoucí a rovněž se kochající turisty.

Ale ať chceme, nebo ne, silnička z úvodních 740 m n. m. sbírá výškové metry tak, že kolem 15. kilometru překonáme hranici tisíc metrů a lehce stoupáme dál. V jednom místě i těžce, a to před jedinou větší obcí na trase – St. Christophe en Oisans. Tady už jsme přes 1450 metrů vysoko. Pro dokreslení velikosti zdejších hor se hodí uvést, že v těsné blízkosti – hned za severním hřebenem – se nachází známé obří lyžařské středisko Les Deux Alpes. O něm však v našem tichém údolí ani vidu ani slechu.

Na konci světa

Jedeme dál. Na posledních kilometrech nastoupáme jen asi 200 metrů. Pohodový závěr. V osadě na konci údolí nacházíme známky civilizace – kromě několika domů a chat také otevřený obchůdek a jednu či dvě „osvěžovny“ – venkovní zahrádky. Nejvíc mě ale pochopitelně zajímá, jak to vypadá tam, kde končí asfalt. Mám holt zažité heslo „Tam, kde jiní končí, my začínáme“. S kolem se proto vydávám ještě dál, přes louku kráčím do lesa a za ním už vidím, o co tady jde – zužujícím se údolím vede pěší turistická cesta až pod ledovce! Nádhera!

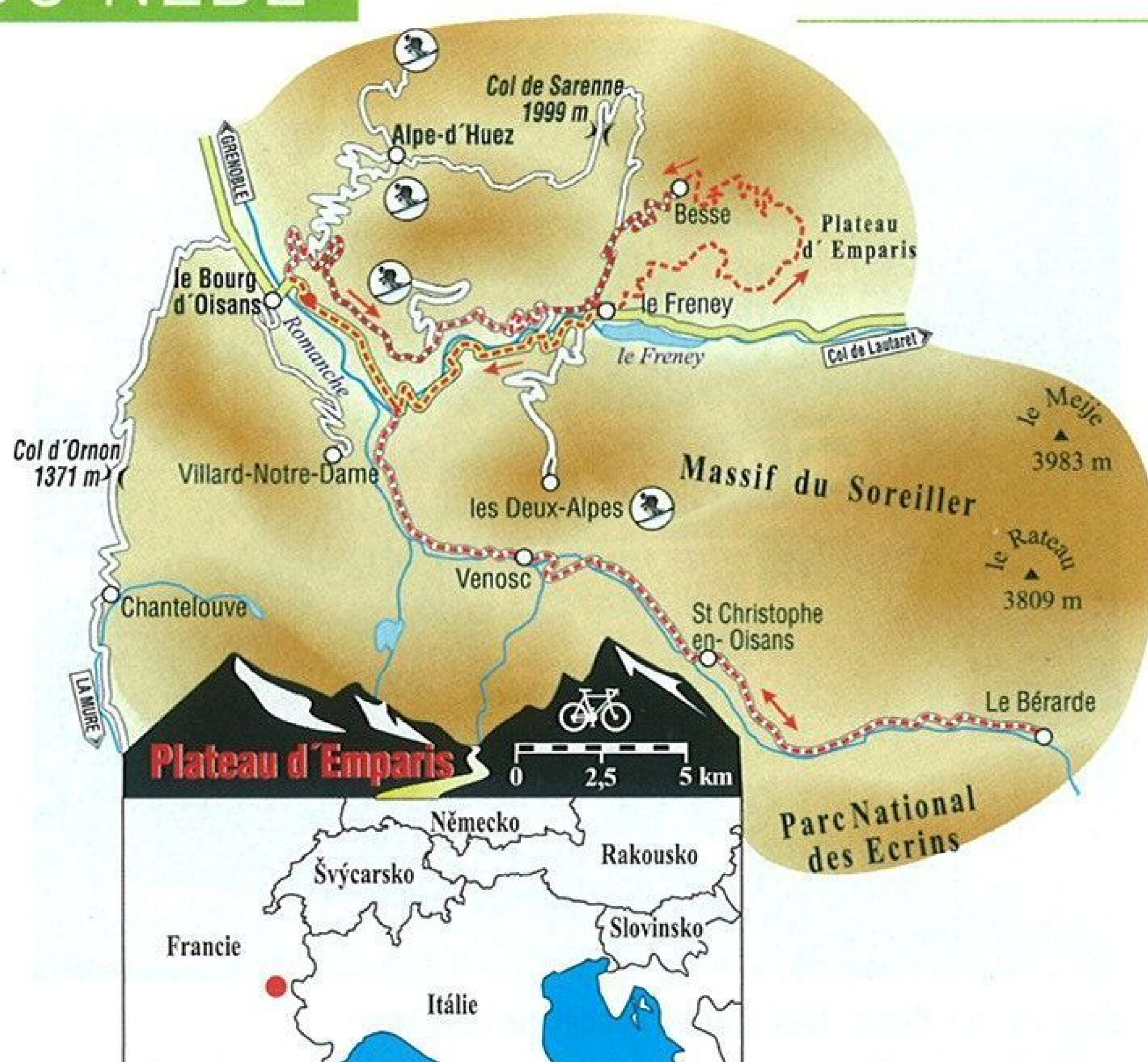
Osada, kde končí asfalt, se jmenuje La Béarde. Další

detaily o ní jsem zjistil vlastně až doma. Je to východisko pěších cest, považuje se také za horolezecké centrum. Je v ní i turistická noclehárna a stanoviště horské služby. V okolí je množství dobře schůdných cest, kde nemusíte předvádět horolezecké umění. Údajně k nim patří i výstup severním směrem na impozantní, téměř čtyřtisícovou horu La Meije (3983 m). Tam nahoře je vidět i krásný ledovec Glacier Carré.

Pro úplnost – La Béarde leží v nadmořské výšce 1700 metrů. Takže je jasné, že zpátky se nám jelo lehčeji, což ocenila hlavně „parta od kostelíčka“. Na úvod celkem příjemných 65 kilometrů nás navnadilo na další poznávání zdejších nádherných hor.

Druhý výlet nezačíná lehce

Druhá trasa neměla být asfaltová, resp. pouze částečně. To hlavní se mělo odehrávat na prašných cestách s minimem civilizace, nebo spíše úplně bez ní. Což se také stalo. Nicméně vraťme se na začátek. Ten sice už budete znát z minulého dílu, ale stojí za to si jej lehce zopakovat. Z kempu jsme vyrazili směrem na Bourg d'Oisans, ale na kruhovém objezdu před ním zatočili doprava. Ano, opět jedeme po té šílené silnici nahoru směrem na Alpe d'Huez. Musíme zvládnout ty nejhorší, tedy nejprudší úvodní kilometry. Žádná leg-race. Ostatně dřina to byla i na lehčích silničních kolech. Teď máme stroje o něco těž-

ší. Naštěstí na prvním možném místě z frekventované silnice mizíme, tedy odbočujeme. Předtím jsme v jedné vyhlídkové zatáčce zastavili a odpočinuli si. Zatačíme doprava na silničku D 211A, kterou již před mnoha lety projel kolega Josef Honz. A dostatečně ji vychválil! Místo odbočení se jmenuje La Garde. Hned poté cítíme velikou změnu. Sice dál stoupáme, ale vzhledem k předchozím útrapám se cítíme spíše jako při jízdě po vrstevnici.

Letecký pohled

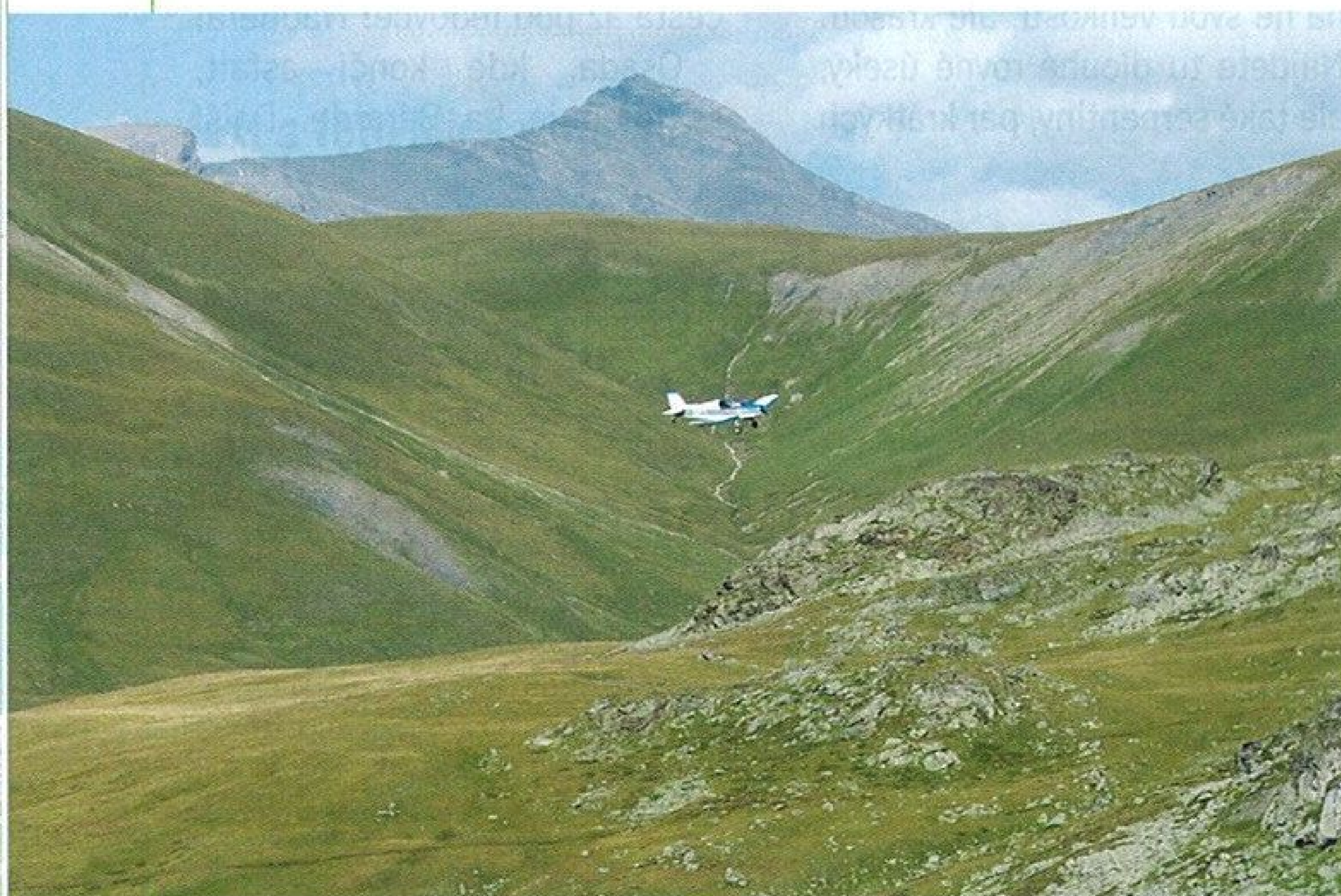
Silnička se zpočátku stáčí jakoby pod hory a potom, s pomocí několika tunýlků, se zařízne do hrany stěny, na jejímž vrcholu je lyžařské středisko Alpe d'Huez. A hlavně se dostane nad údolí, nad náš kemp. Vidíme bazén, naše auto, silnici, řeku, ale vše je hrozně ma-

linké, moc vzdálené, připomíná to pohled z letadla!

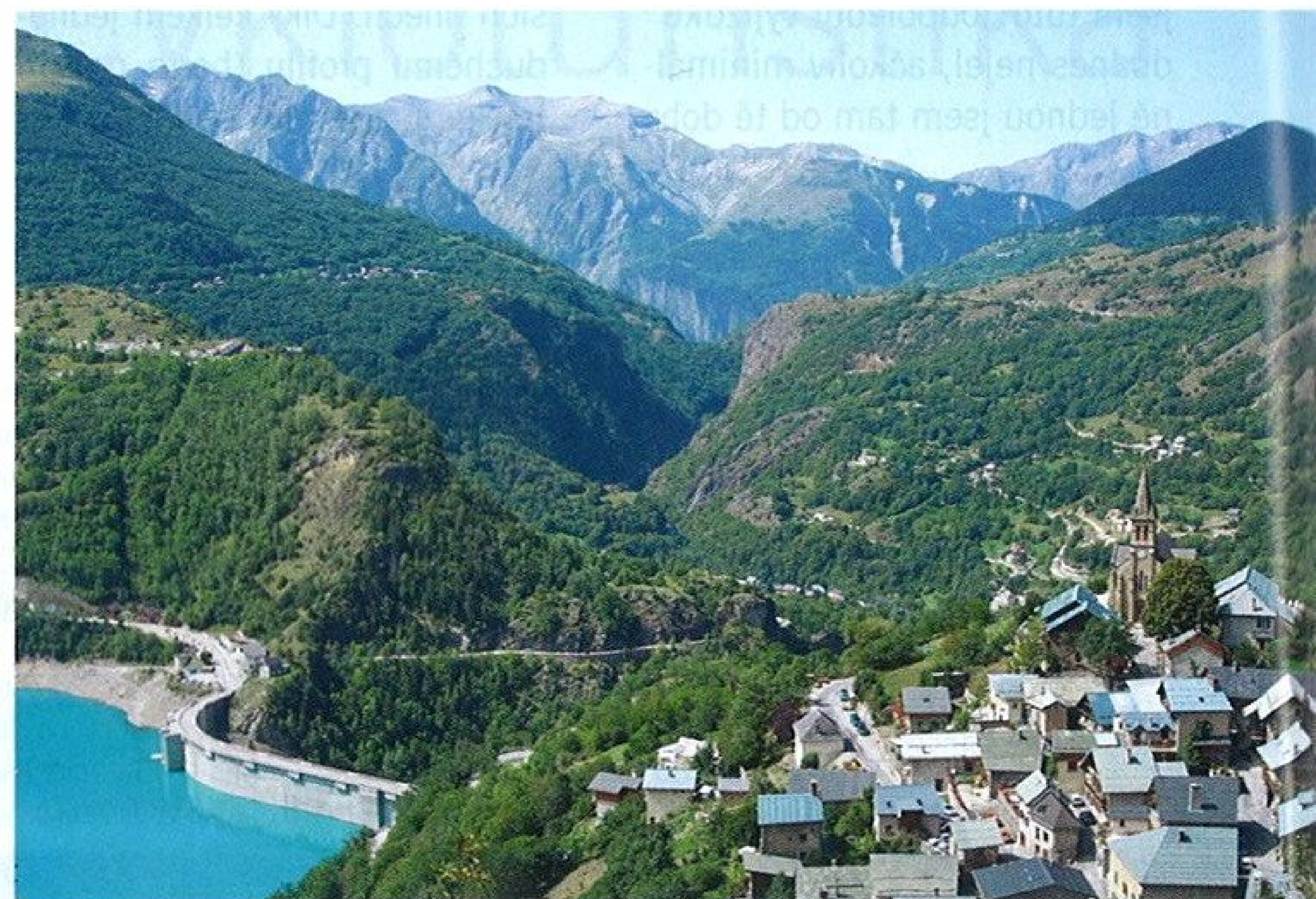
Díky těmto výhledům a mírnému sklonu se jede krásně. A za chvíli ještě lépe. Ale už ne tak radostně. Najednou padáme dolů a uvědomujeme si, že budeme muset hodně stoupat. Co se dá dělat. Výšku ztrácíme velmi rychle, a to i po napojení na větší silnici. Tedy kromě jednoho zhoupnutí. Později už stoupáme, zpočátku mírně, kousek po hlavní silnici Grenoble-Briançon. Od okamžiku odbočení na Le Freney d'Oisans se však stoupání mění na téměř nesnesitelné, a to nejen kvůli sklonu, ale i kvůli horku, tedy spíše vedru. Naštěstí tahle hrůza nemá dlouhého trvání. Uklidňujeme se vyhlídkou na přehradu. Před pár minutami jsme jeli po její hrázi a teď je hluboko pod námi, ve výšce něco přes tisíc metrů nad mořem.

Mimo civilizaci

To nejhezčí a zároveň nejtažnější začíná tradičně poté, co skončí asfalt. Za jakýmsi osamělým statkem se vydáváme dál po terénní cestě, která zpočátku vypadá, jako by nikam nevedla. Nad námi ve svahu jsou vidět serpentiny, k nimž bychom se zřejmě potřebovali dostat, ale pochybujeme o tom, že právě tudy. Jiná možnost však není! Svah, po kterém jedeme, je prakticky holý, pokud jde o stromy, což je dáno jižní polohou a v tuto chvíli už také trochu i nadmořskou výškou. Díky tomu máme úžasný rozhled. Cesta nás vede dál, jednoznačně mimo civilizaci. Po nějaké době se stočí tam, kam tušíme, že je to správně. Jsou tu velké serpentiny a pak dlouhé jakoby objíždění hory. A jak to tak bývá, jeden horizont, pak druhý, prostě stále stoupáme. Připadá nám to nekonečné. Rozestupy mezi námi se zvětšují. Stále máme dobrý rozhled. Po posledním horizontu-zlomu se dostáváme na planinu, velmi rozlehlou, poměrně vysušenou, nicméně travnatou, a jak poznamenala jedna účastnice výpravy „z dále hlídá sněhovou čepicí ledovců, jako krajina čaroděje ze země Oz“. Ano, romantika je na místě, prostředí je krásné, počasí taky, a teď nás potkala i krásná odměna za předchozí námahu. Kde se vzaly, tu se vzaly dvě chalupy, z nichž jedna slouží také jako hospůdka! Zasedli jsme k venkovnímu stolu a s radostí utratili pár eur za chladné občerstvení.

Z Plateau d'Emparis vyhlížíme vyhlídkový let!

Z vyhlídky nad le Freney je vidět, kudy jsme přijeli

Stoupat na Emparis je v takovém počasí radost!

Letadlo pod námi!

Pak se nám pokračovalo mnohem lépe. Cesta značená jako GR 50-54 se nyní trvale stáčí doleva, kolem mírně vystouplého vrcholku dosahujícího podle mapy 2361 metrů. My na tomto velmi málo zvlněném, spíš rovinatém úseku cesty dosahujeme výšky 2230 m n. m. Jede se nám opravdu příjemně. Název celé rozlehlé vysokohorské planiny, kde trávíme několik hodin, je Plateau d'Emparis. Pod ní vpravo najednou vidíme, vlastně nejprve slyšíme, podivný zvuk. Vzápětí vidíme původce toho hluku. Pod námi letí letadlo!

Jedná se o vyhlídkový letoun, ale i tak je to zážitek. Z naší pozice, opakují, že shora (!), jej fotíme. Máme štěstí, letadlo se tu pohybuje dostatečně dlouho, takže pár fotek zvládneme.

Pro úplnost bych měl uvést, že těsně před setkáním s letadlem jsme potkali dva naše „kostelíčkové“ jezdce. Jeli v protisměru! K tomu došlo tak, že nám ve stoupání nad přehradou ujeli, pak minuli správnou odbočku, a tak se na trasu na Emparis dostali z druhé strany. Ze setkání jsme všichni měli radost, společně jsme pak obdivovali letadlo a poté oba notně vyprahlí chlapci vyrazili k chalupě s občerstvením. Oni dosud cestou žádnou vodu ani pivo nepotkali, a v takovém vedru už měli svoje láhve prázdné, v lepším případě poloprázdné.

Tisíc bečících hlav

Nás ostatní prakticky vzápětí čekal další zajímavý zážitek. Dá se říci, že hned za rohem vjíždíme, tedy spíš zastavujeme před snad tisícihlavým stádem ovcí. Přebíhají naši cestu.

Dlouhá pauza nám nevadí, je co pozorovat. Tak obrovské stádo nikdo z nás ještě neviděl. Cesta pak konečně začíná povolně klesat. Posléze se dostáváme na hranu kopce a vidíme, co nás čeká dál. Ohromně dlouhý sjezd, serpentiny, samá zatáčka. A zase na svahu nikde žádný větší porost. Tady už i potkáváme první auta, samozřejmě terénní. Neuvedl jsem, že celou dobu nás provází výhledy na všechny strany, na ledovce i zatravněné svahy, nádhernou přírodu. Ostatně posádka letadla se také kochala. Chybějí tu snad jen svišti. Nebo jsme si jich nevšimli?

Návrat do civilizace

Sjezd, byť je díky své délce namáhavý, zvládneme s několika fotopauzami a pak přistáváme v obci Besse. Jsme zpátky v civilizaci, zpátky na asfaltu. Kamenná vesnice ještě dává vzpomenout na nedávné zážitky, ale díky stálému klesání ji brzy opouštíme. Za chvíli se napojíme na silnici vedoucí dolů z průsmyku Col de Sarrenne (1999 m n. m.), v minulém díle projetou, poté následuje Le Ferney a prudký sjezd ke stejnojmenné přehradě na hlavní silnici. Hned za hrází míjíme odbočku do střediska Les Deux Alpes.

Nadšeni z trasy, a také trochu smutní, že úžasný den končí, se dál vracíme do kempu po hlavní silnici. V závěru dne máme najeto 70 kilometrů a nastoupáno něco přes 2100 metrů, ale hlavní zážitky se nedají tak snadno statisticky změřit. Ty v nás rozhodně zůstanou, stejně jako tady zůstává zdánlivě nedotknutelná krása mohutných hor, čekajících na další odvážné turisty. ■